

Kaisa Luukkonen

DIABETESTA SAIRASTAVAN POTILAAN HOIDON OHJAUS:
OHJEKANSIO HOITOHENKILÖKUNNALLE

Projektisuunnitelma
Hoitotyön koulutusohjelma
2013

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	3
2	PROJEKTIN TAVOITTEET, RAJAUS, TULOKSET.....	4-5
2.1	Projektin tarkoitus.....	4
2.2	Projektin tavoite.....	4
2.3	Projektin tulokset.....	4-5
3	PROJEKTIN TEHTÄVÄT JA AIKATAULU.....	5-6
3.1	Projektin tehtävät.....	5
3.1.1	Tehtävät.....	5-7
3.2	Projektin aikataulu.....	7
4	RESURSSIT JA ORGANISAATIO.....	7-9
4.1	Projektiryhmän jäsenet.....	8
4.2	Työmäärä ja kustannusarvio.....	8-9
5	LAADUN VARMISTUS JA TULOSTEN HYVÄKSYMINEN.....	9
6	RISKIN ARVIOINTI.....	9-10
6.1	Projektin riskit.....	9-10
	LÄHTEET.....	11

1. JOHDANTO

Diabetes on energiaa tuottavan ja elämälle välttämättömän aineenvaihdunnan häiriö, joka ilmenee kohonneena veren glukoosipitoisuutena, eli kohonneena verensokerina. Se johtuu joko elimistön insuliinituotannon puuttumisesta tai sen heikkenemisestä tai molemmista näistä. (Ilanne-Parikka, Rönnemaa, Saha & Sane 2011, 9)

Tyypin 1. diabetesta, eli ns. nuoruusiän diabetesta sairastaa noin 40.000 suomalaista. Tyypin 2. diabetesta eli aikuistyyppin diabetesta sairastavia ihmisiä on noin 250.000. Todellisuudessa luku on varmasti paljon suurempi, sillä moni sairastaa 2.tyyppin diabetesta tietämättään. (diabetesliiton [www-sivut](http://www.sivut) 2013)

Idea opinnäytetyölleni tuli työpaikaltani, Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2:lta. Osastonhoitaja pyysi minua tekemään uuden diabeteksen hoitokansion, sillä osastolla oleva kansio on vuosikymmeniä vanha, eikä vastannut nykypäivän vaatimuksia. Aloitin aiheeseen perehtymisen tutustumalla osastolla jo oleviin kansioihin. Kansioissa tieto oli osittain vanhentunutta, ja se oli jäsennelty siten että tietoa oli hankala löytää. Kansiossa olevat asiat olivat epäloogisessa järjestyksessä. Kansioita selatessani sain ideoita miten hoitokansiota kannattaisi lähteä tekemään. Halusin tehdä kansiota mielekkään lukea, ytimekkään (jotta ohjattava jaksaa kuunnella) sekä hyvän sisällysluettelon, jotta kansiota olisi helppoa löytää tieto, jos jokin asia askarruttaa.

Hoitokansio on helposti sovellettavissa muihinkin terveydenhuollon yksiköihin, mutta PoSa-sairaалalle siitä on suuri hyöty, sillä osastolla on paljon sisätautipotilaita, joista moni sairastaa diabetesta. Osastolla olo aika on usein lyhyt, joten välttämättä perusteellista perehdytystä diabetes potilaalle ei ehditä tekemään. Tästä syystä hoitokansiossa on ohjeet miten ja mihin jatkohoitoon potilas ohjataan. On myös tärkeää kirjata hyvin potilaan jo saatu ohjaus, että jatkohoitopaikassa tiedetään, mistä osa-alueesta potilas on jo saanut perehdytyksen. Koko kansiota ei ole tarkoitus käydä potilaan kanssa läpi kerralla, vaan pieniä asiakokonaisuuksia kerrallaan, jotta oppiminen tuntuisi mielekkäältä ja potilaalla olisi mahdollisuus sisäistää saatu tieto.

2. PROJEKTIN TAVOITTEET, RAJAUS JA TULOKSET

Tarkoitus on tehdä Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2:lle selkeä diabeteksen hoitokansio. Kansiossa on tietoa diabeteksen lääkehoidosta, ruokavaliosta, liikunnasta sekä ohjeita potilasta ohjaavalle hoitajalle ohjaustilannetta varten. Diabeteksen hoitokansion alussa kerrotaan diabeteksestä sairautena sekä selvitetään 1. ja 2. tyypin diabetes.

Ruokavalio ja liikunta osuudessa kerrotaan hyvien elämäntapojen merkityksestä, sekä kuvataan konkreettisesti erilaisia ateriamalleja. Lääkehoito-osiossa käydään läpi tabletti ja insuliinihoito sekä verensokerin mittausta. Hoitokansioon tulee myös selkeyttävät kuvat, joiden avulla verensokerin mittausta ja insuliinin pistämistä voidaan potilaalle havainnoida. Myös hypoglykemian ja hyperglykemian oireet ja hoito käsitellään, sekä mahdolliset muut yleisimmät diabeteksen komplikaatiot. Hoitokansion loppu puolelle tulee vielä ohjeet siitä, miten toimia jos diabetesta sairastava henkilö sairastuu esim. flunssaan tai vatsatautiin. Hoitokansiossa viimeisenä käsitellään jatkohoito osastohoidon jälkeen.

2.1. Projektin tarkoitus

1. Kuvata hyvä ohjaustilanne.
2. Kartoittaa kirjallisuuteen perustuen hyvän ohjauksen sisältö.

2.2. Projektin tavoite

1. Kehittää diabetesta sairastavan potilaan ohjausta Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2:lla.

2.3. Projektin tulokset

Projektin konkreettisena tuloksena on diabeteksen hoitokansio, joka jää Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2:n käyttöön. Kansiota on tarkoitus käyttää diabetesta sairastavan potilaan

ohjauksessa, mutta sitä voidaan myös käyttää uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdyttämisessä. Hoitokansion tiedot tulee tarkistaa ajankohtaisiksi ja tarvittaessa päivittää vuosittain.

3. PROJEKTIN TEHTÄVÄT JA AIKATAULU

Projekti tehdään yhteistyössä Satakunnan ammattikorkeakoulun (opinnäytetyöntekijän) sekä Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2:n kanssa. Projektin idea ja aihe tuli POSA sairaalalta, ja sen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa projektipäällikkö Kaisa Luukkonen. Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2 antaa kuitenkin tukensa ja henkilökunnan ammattitaidon käytettäväksi projektin hyväksi.

3.1. Projektin tehtävät

Projektin tehtävät koostuvat pääasiassa tiedon hausta, tiedon yhteen kokoamisesta sekä tiedon oikeaksi tarkistamisesta.

3.1.1. Tehtävät

Tehtävä 1.	Tiedon haku
Kuvaus:	Haetaan tietoa eri lähteistä diabeteksestä hoitokansiota varten
Riippuvuudet:	Vaikuttaa seuraavien tehtävien suorittamiseen. Tulee olla tehtynä, ennen kuin työssä pääsee eteenpäin.
Vastuuhenkilö:	Kaisa Luukkonen, työmäärä 43h
Työntekijät:	<ul style="list-style-type: none">- Birgitta Rajala, 1h- Heli Ojala, 1h

Työmäärä:	Tehtävään käytetty työmäärä yhteensä: 45h
Aikataulu:	joulukuu 2012-heinäkuu 2013
Alihankintaostot:	-
Laiteostot:	Ei laiteostoja. Tiedonhaku suoritetaan jo olemassa olevilla tietokoneilla, sekä kirjallisuutta tutkitaan kirjaston kokoelmista.
Tarvikkeet:	- Tietokone (osaston kone tai oma tietokone, ei hankintaa) - Kirjallisuuden lainaaminen kirjastosta (ei kustannuksia)
Matkat:	- Matkat kirjastoon $8\text{km} \times 4 = 32\text{km}$ $1\text{km} = 0,60\text{e}$ $32\text{km} = 19,20\text{e}$
Tulos:	Tarvittavien tietojen kokoon saaminen hoitokansiota varten.

Tehtävä 2.	Hoitokansion kokoaminen
Kuvaus:	Kootaan tehtävä 1. tuloksena saatu tieto selkeäksi kokonaisuudeksi.
Riippuvuudet:	Tehtävän toteutus riippuu tehtävän 1. saaduista tiedoista
Vastuuhenkilö:	Kaisa Luukkonen, 60h
Työntekijät:	- Birgitta Rajala, 3h - Heli Ojala, 2h
Työmäärä:	Tehtävään käytetty työmäärä yhteensä: 65h
Aikataulu:	heinäkuu 2013-syyskuu 2013
Alihankintaostot:	-
Laiteostot:	- käytetään osaston sekä vastuuhenkilön omaa tietokonetta ja tulostinta, joten ei laitehankintoja

Tarvikkeet:	<ul style="list-style-type: none"> - Kansio 10e - Muovitaskut 30kpl 8e - Tulostuspaperi 30kpl 10e/arkki -Tulostinmuste (väritulosteet) 20e
	yht. 48e
Matkat:	-
Tulos:	Diabeteksen hoitokansio

3.2. Projektin aikataulu

Projekti sai alkunsa syksyllä 2012, kun kysyin Pohjois-Satakunnan sairaalan osasto 2:n osastonhoitajalta mahdollista opinnäytetyön aihetta. Aiheeksi sain diabetes hoitokansion teon. Siitä asti projektia on suunniteltu ja haettu taustatietoja. Projektisuunnitelman tulisi olla valmis kevään 2013 kuluessa. Kesällä 2013 työstän hoitokansiota, pidämme muutaman projektipalaverin, jotta kansio olisi valmis kesän 2013 päätteeksi. Syksyllä 2013 kansion tulisi olla valmis tarkistettavaksi, jonka jälkeen teen vielä mahdolliset muutokset kansioon. Syksyllä 2013 teen myös opinnäytetyötäni, jotta se valmistuisi vuoden 2013 loppuun mennessä.

4. RESURSSIT JA ORGANISAATIO

Projektin pääasiallinen tekijä on opinnäytetyön tekijä ja projektipäällikkö Kaisa Luukkonen. Projektiryhmään kuuluu osasto 2:n diabetes hoitajat Birgitta Rajala sekä Heli Ojala. Myös osastonhoitaja Raija Asukas osallistuu tarpeen mukaan projektiin. Lopuksi diabetes kansion tiedot tarkastaa osaston lääkäri, yleislääketieteen erikoislääkäri Niina Paavilainen. Projektin johtajana toimiva Kaisa Luukkonen vastaa kirjallisesta tuotoksesta, projekti kokousten suunnittelusta ja pitämisestä, aikataulussa pysymisestä sekä kaikista projektiin kuuluvista kustannuksista.

Muut projektiryhmän jäsenet osallistuvat projektiin liittyviin kokouksiin ja antavat tarvittaessa konsultaatio tukea. He kertovat myös mielipiteensä siitä, mitä kansiossa tulisi olla, jotta se vastaisi tarkoitustaan.

4.1. Projektinryhmän jäsenet

Projektipäällikkö: Kaisa Luukkonen

Projektin jäsenet: Birgitta Rajala, Heli Ojala, Raija Asukas, Niina Paavilainen

Johtoryhmän jäsenet: Kaisa Luukkonen, Birgitta Rajala, Heli Ojala

4.2. Työmäärä ja kustannusarvio

4.2.1. Työmäärät (htkk):

Projektin työmäärät (h) tehtävittäin	v. 2013 (h)		YHTEENSÄ (h)
Tehtävä 1	45		45
Tehtävä 2	65		65
YHTEENSÄ			110

4.2.2. Kustannusarvio

Kustannuslaji	v. 2013			Yhteensä	%
Rahapalkka *	1353e				
Henkilösivukustannukset					
Yleiskustannukset					
Matkat	19,20e				

Aineet ja tarvikkeet	48e				
Laiteostot	0				
Laitepoistot /-vuokrat	0				
Yhteensä				1420,20e	

**Rahapalkka on laskettu arvioidun työmäärän sekä projektipäällikön oletetun tuntipalkan mukaan. Kaikista kustannuksista vastaa Kaisa Luukkonen.*

5. LAADUN VARMISTUS JA TULOSTEN HYVÄKSYMINEN

Laadun varmistamiseksi kansion teossa käytetään vain luotettavia lähteitä. Siitä huolimatta tuotoksen tarkistaa kaksi diabeteshoitajaa sekä lääkäri. Myös muilta asiantuntijoilta (diabetesliitto) voidaan varmistaa tietojen todenperäisyys, jos oman projektiryhmän sisällä mielipiteet eroavat toisistaan.

6. RISKIEN ARVIOINTI

Projektin riskit ovat melko epätodennäköiset, mutta jokaisessa projektissa on kuitenkin riskin mahdollisuus. Tässä projektissa riskit liittyvät lähteiden luotettavuuteen, sekä projektiryhmän pysyvyyteen ja motivaatioon. Myös aikataulussa pysyminen on merkittävä riski.

6.1. Projektin riskeiksi arvioidaan:

Riski 1

Epäluotettava lähde

Kuvaus:	Käytämme projektissa vain luotettavaksi todettuja lähteitä, kuitenkin virheen olemassa olo on mahdollista myös luotettavalta tuntuvassa lähteessä.
Vakavuus:	Pieni
Varautuminen:	Asiat tarkistetaan useammasta lähteestä, ja lopuksi tarkistetaan tiedot vielä diabetes hoitajilla ja lääkäriellä.
Vaikutus:	Hoitokansion luotettavuus menee, eikä sitä voisi käyttää tarkoituksen mukaisesti.
Riski 2	Projektiryhmän jäsenen vetäytyminen projektista
Kuvaus:	Syystä tai toisesta, projektiryhmän jäsen saattaa vetäytyä projektista
Vakavuus:	Keskisuuri
Varautuminen:	Täytyy suunnitella, kenet pyytää projektiin tilalle, jos joku vetäytyy pois projektista.
Vaikutus:	Projektin lopputulokseen tuskin on vaikutusta. Projektiryhmän jäsen täytyy vain korvata toisella, jotta projekti etenee.
Riski 3	Aikataulussa pysyminen
Kuvaus:	Aikataulu voi venyä monesta eri syystä johtuen
Vakavuus:	Suuri
Varautuminen:	Aikaa projektin toteuttamiseen varataan riittävästi
Vaikutus:	Projektin lopputulokseen aikataulun venymisellä ei ole merkitystä, mutta projektin päättymiselle on. Tavoitteena on kuitenkin pysyä aikataulussa

7. LÄHTEET

Ilanne-Parikka, P., Rönnemaa, T., Saha, M-T. & Sane, T. Diabetes. 7. uud. p. Helsinki: Duodecim

Diabetesliiton www sivut 2013. Viitattu 2013-05-25. <http://www.diabetes.fi/>